

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NGÔ QUỐC HÙNG

MỘT SỐ BIỆN PHÁP SƯ PHẠM
GIÚP HỌC SINH THPT ĐIỆN BIÊN TÍCH CỰC
HỌC TẬP MÔN TOÁN

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN, 2013

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NGÔ QUỐC HÙNG

**MỘT SỐ BIỆN PHÁP SƯ PHẠM
GIÚP HỌC SINH THPT ĐIỆN BIÊN TÍCH CỰC
HỌC TẬP MÔN TOÁN**

**Chuyên ngành: Lý luận và Phương pháp dạy học Bộ môn Toán
Mã số: 60 14 01 11**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. NGUYỄN ANH TUẤN

THÁI NGUYÊN, 2013

LỜI CAM ĐOAN

Luận văn "*Một số biện pháp sư phạm giúp học sinh THPT Điện Biên tích cực học tập môn toán*" được thực hiện từ tháng 11 năm 2012 đến tháng 08 năm 2013.

Tôi xin cam đoan:

- Tôi luôn luôn nỗ lực, cố gắng và trung thực trong suốt quá trình nghiên cứu đề tài.
- Luận văn sử dụng nhiều nguồn thông tin khác nhau, các thông tin đã được chọn lọc, phân tích, tổng hợp, xử lý và đưa vào luận văn đúng qui định.
- Số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là hoàn toàn trung thực và chưa được sử dụng để bảo vệ một học vị nào.
- Quyết tâm đưa đề tài vào thực tiễn giáo dục của nhà trường.

Thái Nguyên, tháng 08 năm 2013

Tác giả

Ngô Quốc Hùng

LỜI CẢM ƠN

Em xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến thầy giáo PGS-TS Nguyễn Anh Tuấn, người đã tận tình hướng dẫn, giúp đỡ em trong suốt quá trình thực hiện luận văn.

Em xin chân thành cảm ơn các thầy, cô giáo trong tổ Phương pháp giảng dạy toán - Trường Đại học sư phạm Hà Nội, các thầy, cô giáo trong khoa Toán - Trường Đại học sư phạm - Đại học Thái Nguyên đã tạo điều kiện thuận lợi và giúp đỡ em trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu.

Em xin trân trọng cảm ơn Ban giám hiệu, Phòng đào tạo và nghiên cứu khoa học trường Đại học sư phạm - Đại học Thái Nguyên đã tạo mọi điều kiện thuận lợi để em hoàn thành luận văn.

Xin cảm ơn Ban giám hiệu và các bạn đồng nghiệp trường THPT Phan Đình Giót đã động viên, giúp đỡ tôi hoàn thành nhiệm vụ nghiên cứu của mình.

Thái Nguyên, tháng 08 năm 2013

Tác giả

Ngô Quốc Hùng

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN.....	ii
MỤC LỤC	iii
CÁC CỤM TỪ VIẾT TẮT	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG	v
DANH MỤC CÁC HÌNH	vi
MỞ ĐẦU.....	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu	2
2.1. Mục đích nghiên cứu.....	2
2.2. Nhiệm vụ nghiên cứu	2
3. Giả thuyết khoa học.....	3
4. Phương pháp nghiên cứu	3
4.1. Phương pháp nghiên cứu lí luận	3
4.2. Phương pháp điều tra quan sát	3
4.3. Phương pháp thực nghiệm sư phạm.....	3
4.4. Phương pháp thống kê Toán học.....	3
5. Cấu trúc luận văn.....	3
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN	4
1.1. Tính tích cực và vấn đề phát huy tính tích cực học toán của học sinh	4
1.1.1. Quan niệm về tính tích cực nhận thức (TTCNT) của HS	4
1.1.2. Vì sao phải phát huy TTCNT của HS?	6
1.1.3. Các cấp độ của TTCNT.....	7
1.1.4. Các mặt biểu hiện TTCNT của HS	8
1.1.5. Đặc trưng cơ bản của tư tưởng TTCNT của HS	9
1.1.6. Một số biểu hiện TTCNT của HS trong học tập môn Toán	11
1.1.7. Điều kiện phát huy TTCNT của HS trong dạy học	12

1.1.8. Định hướng sự phạm phát huy TTCNT của HS trong dạy học Toán	13
1.1.8.1. Những phương hướng phát huy TTCNT của HS trong dạy học.....	13
1.1.8.2. Một số định hướng và phương pháp để phát huy TTCNT của HS trong dạy học môn Toán.....	15
1.2. Tình hình dạy học môn toán THPT ở Điện Biên	16
1.2.1. Về nội dung môn Toán ở THPT	16
1.2.2. Đặc điểm HS THPT khu vực Điện Biên.....	18
1.2.3. Tình hình dạy và học Toán THPT ở Điện Biên	19
1.2.3.1. Thực trạng dạy Toán THPT ở Điện Biên.....	20
1.2.3.2. Thực trạng học Toán THPT ở Điện Biên.....	23
1.3. Kết luận chương 1	26
Chương 2: MỘT SỐ BIỆN PHÁP SỰ PHẠM PHÁT HUY TÍNH TÍCH CỰC HỌC TOÁN CHO HỌC SINH THPT ĐIỆN BIÊN	28
2.1. Định hướng xây dựng biện pháp sự phạm	28
2.1.1. Phù hợp với yêu cầu và tiêu chí đổi mới phương pháp dạy Toán ở trường phổ thông; đặc biệt là lý luận về dạy học tích cực	28
2.1.2. Phù hợp với đối tượng HS THPT Điện Biên	29
2.2. Một số biện pháp tăng cường tính tích cực học tập toán cho HS THPT Điện Biên.....	30
2.2.1. Biện pháp 1: Căn cứ vào chương trình SGK Toán THPT để tập trung vào thực hiện những nội dung cơ bản phù hợp với đối tượng HS THPT Điện Biên.....	30
2.2.2. Biện pháp 2: Lựa chọn và phối hợp các PPDH để tăng cường hoạt động học Toán của HS	35
2.2.3. Biện pháp 3: Tăng cường sử dụng các ví dụ và tình huống thực tế trong dạy Toán.....	40
2.2.4. Biện pháp 4: Xây dựng nội dung và biện pháp để tăng cường hoạt động ngoại khóa Toán cho HS	45

2.2.5. Biện pháp 5: Chú trọng hướng dẫn tự học cho HS	53
2.2.6. Mối quan hệ giữa các BPSP	63
2.3. Kết luận chương 2	67
Chương 3: THỰC NGHIỆM SƯ PHẠM	68
3.1. Mục đích thí nghiệm.....	68
3.2. Nội dung, kế hoạch và phương pháp thực nghiệm.....	68
3.3. Giáo án thực hiện.....	70
3.4. Kết quả thực nghiệm và đánh giá	78
3.5. Kết luận chương 3	81
KẾT LUẬN.....	82
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	83
PHỤ LỤC	

CÁC CỤM TỪ VIẾT TẮT

Viết tắt	Viết đầy đủ
[1]	Tài liệu số 1
BPSP	Biện pháp sư phạm
CH1	Câu hỏi 1
GV	Giáo viên
HS	Học sinh
NXB	Nhà xuất bản
PPDH	Phương pháp dạy học
PT	Phương trình
SGK	Sách giáo khoa
THCS	Trung học cơ sở
THPT	Trung học phổ thông
TTCNT	Tính tích cực nhận thức

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1: Thống kê điểm thi tuyển sinh môn Toán lớp 10 năm 2013	25
Bảng 1.2: Kết quả điểm thi môn Toán 3 năm liền kề (tỷ lệ %).....	25
Bảng 3.1: Kết quả bài kiểm tra 45 phút theo đề số 1	69
Bảng 3.2: Kết quả tổng hợp của bài kiểm tra 45 phút theo đề số 2.....	80

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 3.1: Biểu đồ hình cột tần suất ghép lớp về kết quả bài kiểm tra một tiết số 1 của hai lớp 11B5 và 11B6	69
Hình 3.2: Biểu đồ hình cột tần suất ghép lớp về kết quả bài kiểm tra một tiết số 2 của hai lớp 11B5 và 11B6	80